AZ ISTEN FIATAL!

SÍK SÁNDOR ÚJ VERSEI

SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT

SÍK SÁNDOR

AZ ISTEN FIATAL!

VERSEK

A Szent István-Társulat kiadása
1940

Stephaneum nyomda Budapest. Felelős: ifj. Kohl Ferenc.

CINEGE

CINEGE

Kertünk bokrán cinege, cinege,
Szobámba behallik éneke.

Asztalom mellett olvasok,
Asztalomon könyvek, hírlapok.

Értelek, pajtás, cinege, cinege:
Azt fütyörészed: «Minek e? Minek e?

Tisztes a munkád, szereted, szereted,
Az ágyad fejénél feszület, feszület.

Nem elég ennyi? Mire több? Mire több?
A többire, hékám, fütyülök, fütyülök!»

Igazad van, pajtás, cinege, cinege:
Egy fütty az ember élete.

Egy pici fütty az életem,
Elég az gondnak, hogy szép legyen!

Elég az gondnak, hogy jó legyek
Mindenkinek, amíg lehetek.

Mire nekem bánnom, — igaz-e! —
Bolond-e más vagy gonosz-e?

Ember örőme, panasza
Úgyis az Úristen igaza.

Feneketlen a világ feneke,
Igaz-e, pajtás, cinege, cinege!

Egy az igazság, kicsikém,
Egy az okosság, tudom én, tudom én:

Vagyok-e Isten gyereke,
Mint te kicsi testvér, cinege, cinege.

CSITT!

Zsong a tó és ring a tón
Álmodón a bárka.
Kinn a parton ríkatón
Cserreg egy madárka.

Ring a lelkem, mint a tó,
Dajka-ujju szellőn.
Minden olyan biztató,
Békesség-lehellő.

Csitt te, csitt te bús madár
Odakint az éjben!
Most az Isten muzsikál
Ily halálos szépen.

FELHŐK, FELHŐK!

Felhők, felhők,
Suhanó felhők,
Alkonyi-komolyak, esti-lilák!
Szállnék veletek...
Vigyetek, vigyetek!
Felhők, felhők,
Rossz a világ!

Felhők, felhők,
Nyugtalan felhők,
Zivatar-kékek, szélbe-zilák!
Ugy-e máshol,
Szél-elnyugováskor,
Még más, ugy-e más,
Ugy-e szép a világ?

CSEMETE-ÁKÁC LOMBON ÁT

I.

Csemete-ákác lombon át
Felhő-pihék.
Felhőcske-hasítékon át
A kondor ég.
Mi van a dombor ég fölött?
A semmi űr.
És mi van a semmiség fölött,
És még azon fölül?

II.

Legyez a lombos pillanat,
Mély-kék a csend.
Mi sír a lombos szín alatt,
Ha elpihent?
Mi sír a lompos szív alatt,
És azon is belül?
Hallod, hogy nő a mély dagály,
Amelyben élet és halál
Cseppenként elmerül?

POCSOLYA

Csendes eső csordogál,
Köves úton folydogál.
Szomjas utat az angyalok
Locsolják.
Ahol eddig keréknyom volt,
Csupa pici pocsolyák.

Morogják a szekerek:
Süppedt kerék nyekereg.
De sikongva járnak rá a
Gyerekek,
Pocsolgatnak, locsolgatnak
Maszatoska tenyerek.

Dörmögnek a bácsikák:
Csupa mocsok a világ!
Verebecskék teleisszák
Magukat,
Becsípetten billegetik
Kettéálló farkukat.

Hűvös tócsavíz felett
Bólogató este lett.
Tócsavízben ezer csillag
Hunyorog.
Keréknyomból ezer szemmel
Nevetnek az angyalok.

TISZAVIRÁG

Szint áll a folyó libegése,
Hullámot alig vet a mély,
Alig érzik a szél pihegése,
Az ég is, a föld is alél.
Mondd már, tétova szívem,
Mért borzol e csókpuha szél?

Engedd el a rúdat, a csónak
Járását ismeri már!
Nem tudsz-e örűlni a jónak,
Míg lángol a dél meg a nyár?
Nézd, hogy táncol a vízen
A sok pici percnyi bogár!

FELHŐGOMOLYGÁS

Alabástrom felhők körmenetje
Húzódik a kék egen keletre.
Közepettük fátyla ezüst selymén
Átragyog az arany nap, a Szentség.

Ájtatosan, némán úszdogálnak.
Nem is felhők: kincses karaványok.
Legközépen, ringó teveháton,
Királylányt rejt mennyezetes sátor.

Látom is a sátor nyilatán át
Kivillanni habos pici lábát.
Olyan fehér és olyan parányi:
A dromedár letérdel imádni.

Lompos állat, nem is dromedár tán:
Réztarajú háromfejű sárkány.
Veres torka mint a pince tátong,
Most falja be a szép napvilágot.

Ahol elnyúlt, gyöngyös puha páston,
Selyemsubás aranyhajú pásztor
Teregeti bari borzas nyáját.
A karámnál kis angyalok várják.

Kis angyalok, fürtösek és furcsák,
Fitos arcuk egymás fölé fúrják.
S résein a foszló felhőrácsnak
Hempergőzve ki-kikukucskálnak.

Farkasszemet néznek a felhővel,
Mely a hegyen morgolódva jő fel.
Mondanak egy Miatyánkot érte:
Hogy a földet semmi baj ne érje.

FAKERESZT

Kékre mázolt deszkabódé,
Benne durva feszület,
Adj ma is, mint annyi másszor,
Áhítatot, ihletet.
Kontár ujjak faragdáltak,
De nem kontár áhitat,
Mely az erdőmélybe plántált
És örökre itt maradt.

Őzikék rátarti népe
Hajnalonta erre húz.
Rigó surran, harkály koppan,
Hogyha szól az Angelus.
Reggel-este jő a hangya,
(Fürge kolduló-barát)
És lerakja lábaidnál
Izzadása zálogát.

Üldögélek elmerülve
A csöpp deszkazsámolyon,
Míg a hegyi legelőkről
A kolompszó rámborong.
S a rigóval, a kakukkal
Egyetértve, mint iker,
Dúdolom a dallamocskát,
Mely szívemben csiripel.

Ó ha versbe kottázhatnám
Ezt a szótalan imát,
A térdeplő természetnek
Ős gregóriánumát!
Bár ezt búgná béna szívem
Akkor is, ha meghalok,
Mint a nyíló felhők szélén
Felkönyöklő angyalok.

MINT A FŰ A SZÉLBEN

Könnyű felhők fenn az égen,
Mondjátok meg,
Merre volna mehetnékem?

Bárányfelhők, aprószentek,
Mondjátok meg,
Honnan jöttök, hova mentek?

Jődögéltek, mendegéltek.
Mondjátok meg,
Mérthogy annyit kérdegélek?

Mért nem tudok ülni szépen,
Lengedezni
Szótlanul, mint fű a szélben?

Erre hintál, arra hintál,
Sorsán túlra
Kerekedni nem kalimpál.

Szőkepihés csepp fűszálam,
Jaj de szép vagy,
Jaj de nagyon bölcsebb nálam!

RIKKANT A RIGÓ

Csodaszép reggel! Rikkant a rigó.
Érik a dinnye, élni jó!
Érik a dinnye, csorog a méz.
Ki amit szeret, arra néz.

Csűrre a gazda, sarjúra ökre;
Szegény, aki éhes, dinnyére, tökre;
Pántlikás lány után nyalka legény.
Hát, Uramisten, mit szeretek én?

Mindent, amit elnyílt két szemem lát:
A napot, a lombot, a lomha Tiszát,
Kemény munkát és lágy kenyeret.
Mindent, mindent, mindent szeretek!

Egyebet magamnak nincs is mit kérjek:
Csak tiszta lehessen test és lélek,
Legyen kit szeretnem, legyen mit ennem,
És el ne fogyjon a nóta bennem.

LILA VIRÁG

Fut a kocsi, zörög a kerékagy.
Árokparti lila virág, de szép vagy!
Nem ereszti bokrod szememet,
Pedig azt sem tudom, mi neved.

Lábad alatt unottan tovajár
Lélektelen autó, buta nyáj.
Kelyheid a poreső befollya:
Te csak nézed lilakék mosollyal.

Mosolyogva, lilácska, fehérke,
Te csak nézel a földre, az égre,
Poron át is utánam fehérlesz.
Aki lát is, tudom, hogy szebbé lesz.

ŐSZELŐ

Rozsdabarna őszi lombok
Hulló pelyhe közt bolyongok
És a hullást hallgatom.
Rozsdabarna bú a fákon,
Barna bánat, őszi mákony
Édessége ajkamon.

Régi módon andalogni:
El-elnézek egy maroknyi
Késve nyíló kankalint.
Zördül lelkem mély avarja,
Hogy az őszi szél fanyarja
Hűvösével megsuhint.

És a zörge rőt avarból
Fölkacsint egy elcsavargó
Elmaradt arany sugár.
S fák közűl egy ritka vendég:
El sem könnyezett növendék
Ifjú énem kandikál.

Nézem, nézem nedvesülő
Szemmel, mint egy ágon űlő
Szárnyalibbentő rigót.
Csak a már-már rebbenőnek
Súgom el, hogy őszelőmnek
Ez legelső könnye volt.

CSAK ELTŰNŐDÖL CSENDESEN

Tűzben a vonat, tűzben a mező,
Zengő zsarát hull.
Már nem is tudod, merre az elől,
Merre a hátul.

Már nem is érzed: igent vagy nemet
Dobol a véred.
Már nem is érted: meddig a halál,
Meddig az élet.

Csak azt tudod, hogy már nem is tudod
Azt, amit régen.
Csak eltűnődöl csendesen
A mindenségen.

Találgatod, hogy merre van
Eleje, vége.
Egy ismeretlen mozifilm
Kiszakadt töredéke.

KAKUKMADÁR

Kakukmadár,
Borongós erdő tékozhangu jósa,
Hagyd abba már!
Mire nekem a számolatlan évek?
Amerre lépek,
Azt mondja minden: Már hullatja selymét
Kis életedben a pünkösdi rózsa!
Azt mondja minden: Elmégy!

És jó ez így.
Már nem csiklandoz kandi kedv a másra.
Zord és irígy
Ifjú-vad arca e lármás jelennek:
Annyit sem enged,
Hogy telhetetlen szárnyait kinyissa
Gondolatod görnyedő óriása.
Jobb, nézz a multba vissza.

A mult, a mult,
Amelybe máig frissen, ifiontan,
Meg nem tanult
Visszamerengni ránctalan szemem még,
Rámbontja kelyhét,
Oly mámorítón és oly tisztelendőn:
Köddé lesz tőle a bizonytalanban
Oly meztelen jövendő.

Olyan fehér
S piros e mult, mint délesti verőfény!
Ó, mit igér,
Bár kétszer áldott emberkorra mennél,
Különbet ennél,
E zsoldosarcu, taplószívü század!
E pillanat csodálatos tetőjén
Lelkem megállni lázad.

Egy perc elég,
Míg áldott szívem telijét kiöntöm
Egy dalba még.
Engedjen aztán, ki lelkem fuvallá,
Válnom e dallá,
Bezsongdogálni szívek béna csendjét:
Legyen egy hanggal több öröm a földön,
Egy akkorddal zengőbb a végtelenség.

MEGY A HAJÓ A TAVON

Megy a hajó a tavon.
Bizsereg a Balaton.
Fel-felszusszan álmos habja,
Esti szellő borzolgatja.

Megy a hajó a tavon.
Zümmögését hallgatom.
Selymes-bolyhos dajkaszóval
Ringat, mint egy altatódal.

Megy a hajó a tavon.
Sugárzik a Badacsony.
Feje búbján arany fáklya.
Vagy tán Isten szeme lángja?

HEGYOROM ÉS FÁTYOLFŰ

Körülöttem szeszélyes kőtitánok:
Izzó szürkén a Dolomitok állnak.
A Sella óriási orgonája
Fölénekel az ég felé.
Körülzümmög a vadszegfű arája:
Egy igénytelen pici méh.

A gleccserek sugárzó fénymezői
Messziről hívnak: menni, menni, nőni.
A fátyolfű sugalmas erdejében
Úgy zsong az élet, úgy nyüzsög;
Majd szíve szakad igyekezetében,
Úgy zöng egy szerelmes tücsök.

Ó Istenem, ha volna százezernyi
Karom, ezt a szépséget átölelni!
Vagy mint szeráfnak, énekelni hangom.
Bezengni ég-föld közt a tért!
Fejem a ringó pihe fűre hajtom
S megcsókolok egy pipitért.

RIBISZKEGALLYAK, PISZKEBOKROK

Jöjj Ilmikém, e csúnya Pestre
Lomhán leszáll a téli este,
Jöjj, hagyjuk Pest sarát!
(Húgomnak. 1909.)

Jöjj Ilmikém, fülembe zummog
Egy harmincéves nótaszó:
Patakcsörej, akácfalombok,
S napfény, a kerepesi dombok
Erdeit megaranyozó.

A kút mellől hatan vigyáztuk,
(Minket az áldott Hetedik),
És hintáztunk és hahotáztunk
S kötényből, zsebből kotorásztunk
Keményszemű főtt tengerit.

Olyanok voltunk, mint köröttünk
A dús ribiszke gyöngyei:
Fanyar-piros fürtjét ha szedtük
És marokszám magunkba ettük,
Nem győztünk rá csettinteni.

Olyanok lettünk, mint az udvar
Mélyén a kettes hintafa:
A puszta két ág most is ott van,
De kiket szállatott sikongva,
A víg gyereknép, odavan.

Olyanok lettünk, mint a kertben
A vén akácfa lombjai:
Hogy az emlék szellője lebben,
Kezdünk illatos bűvöletben
Egymás felé bólongani.

Ribiszkegallyak, piszkebokrok,
S ti, répa, krumpli és retek,
Kik alattuk megkuporodtok,
Egy esetlen nyárvégi csokrot
De kötnék már belőletek!

Kiskert-szagú csokrot csinálnék
Egy áldott régi kép alá,
Mely mint az eltűnt nap után még
Visszasugárzó fényes árnyék,
Ott reszket most lelkünk falán.

Ákácillat legyen e dallam,
Amit ma szívem szűrt neked.
Mézet és meleget sugalljon:
Őszülgető akácfa-gallyon
Lelsz néha forró fürtöket.

GYANTA

Se mult, se jövő, se jelen,
Se harc, se végzet:
A csöppnyi részt sem ismerem,
Hát az egészet!
Már bújhat tőlem a titok,
Nem loholok, nem kutatok,
Csak nézek.

Már elpihen a gondolat
Unalmas érverése.
Kék mámorával átitat
A Végtelen vad-íze,
S úgy gyűlik bennem az áhitat,
Mint a fenyőfa-háncs alatt
A gyanta méze.

EZEN AZ ÁLDOTT ESTELEN

Ezen az áldott estelen,
Mikor a hold aranyja
Végigcsókolja nesztelen,
Mint csecsemőt az anyja,
Végigsuhanja csendesen
Az álmodó világot,
Húnyt szemmel én emlékezem:
Édes gondolni rátok,
Sok messzi-messzi kedvesem,
Ti szép, komoly barátok.

Cirmos felhőn nyujtózkodik
A bolyhos, álmos égbolt.
Már botladozva bujdosik
A lomb között a kék hold:
Elnyúlok én is. Oly nehéz,
Lebillenős a pillám.
Félálom önt el, mint a méz,
És hintál, mint a hullám.
Kialszik az emlékezés,
Mint ablakon a csillám.

Jó így, anyaszült egyedül!
Igy, álmos, így pihenj el.
Pislogass össze gyerekül
A szép anyuska mennyel.

Valami így is egybefon
Sok távol édesemmel:
Mi lehet az, találgatom
Bóbiskoló szivemmel, —
Lágy, mint a langyos fuvalom,
És mézes, mint a szender.

VAKÁCIÓ

Otthonomtól messze járok,
Mint a madár, szabadon.
Hegyek vállán napot várok,
Erdők csendjét hallgatom.
Ujságlapot föl se bontok,
Nem olvasok levelet:
Kimondom a kontrabontot
Évköznapom, ellened.
Minden gondom elátkozom,
Mókusokkal barátkozom.
Nem parancsol a biró!
Éljen a vakáció!

Három hétig fittyed hányom,
Bölcseség és tudomány.
Eprészés a tudományom,
Bölcselőm a csalogány.
Ha a tóra kievezek
Csillaghűvös estelen,
Bizony minden úgynevezett
Okosságom restelem.
Berzenkedő tekintélyem
Rövid úton elintézem:
Ki vet-nálam, gyerekek,
Különb cigánykereket?

Ám ha audienciára
Járulnom a Múzsa int,
Vált az arcom egy szavára
Fehéret és rózsaszint.
Füleimbe furulyáznak
Neveletlen rigmusok,
Rímgolyókkal gurigáznak,
Igen-nagyon pajkosok.
Erre tépnek, arra húznak,
Ihletemnek szárnya duzzad,
Zsebeimet lehuzzák
A megvadult ceruzák.

Elfogyott a toll, a töltő,
Kész az újdon versezet.
Erdőben a cserkész költő
Publikumra szert tehet.
Minden állat idefülel,
Fű, fa csupa áhitat,
Galagonya, fülemüle,
Szamócák és nyúlfiak.
Kellőn koppant rímet rája
Harkály mester pálcikája.
Hangom is majmolja már
Egy bolond Mátyásmadár.

Igy élem biz én világom,
Három hétig úr vagyok.
Mind a jót kimuzsikálom,
Ami szívemben gagyog.

Rosszat is, ha benne serceg,
Rímszellőbe kifujom.
Gyűlnek a mihaszna versek
Ősz fejemre, mint a gyom.
S mire kész a paksaméta,
Már szegény szezón-poéta
Penzióba iszkola:
Kezdődik az iskola.

CSERDÜLJ OSTOR!

Hull az eső makacson,
Nincs elállhatnékja.
A fölázott ragacson
Ül egy puffadt béka.

A két szeme kocsonya,
A potroha mocskos.
Az unalom démona
Ez a vén varacskos.

Undok szemét rám veti,
Szint elér a nyála.
Azt hiszi, elveheti
A kedvemet mára.

Szeretné, hogy szétvessen
Májkaparó méreg,
Csak azt tudjam, érezzem,
Hogy hiába élek.

De nem addig, béka bá!
Győzöm ám én szusszal,
Engem nem nyomsz víz alá
Hókusszal-pókusszal!

Esőd is ha csordogál,
Kedvem el nem ázik:
Ördög ellen Szent Mihály
Mellettem csatázik.

Ördög ellen Szent Mihály,
Béka ellen bárány:
Versek (borzas bari-nyáj)
Vidám népe vár rám.

Cserdülj ostor, fura rím,
Butus barik őre,
Hátha eső, béka, rém
Eloldalog tőle!

HUSZONÖT VERS

Huszonöt vers egy hónap alatt!
Bolond Pegazus, de nekiszaladt!
Sok is lesz tán már, derék csikó,
Az a nagy sietség sose volt jó!

Bizony, hogy pányvára kerítlek én.
Agg szó: ha ballag, úgy szép a legény.
Szapora portéka gyanús eleve:
Olcsó húsnak híg a leve.

— Hányhatod a pányvát, míg engem elér!
Nem született még arra kötél!
Már ha kicsaptál: Legelj, okos állat, —
Ez egyszer én leszek okosabb nálad.

A REMETE RIGÓ

(Leopardi verse)

A hajdani toronynak homlokáról
Remete rigó, végig a mezőkön,
Míg él a nap, dalod szállongva zenged,
S a tiszta ének elbolyong a völgyön.
Körül a kikeletnek
Csilláma rezg az ujjongó mezőkön,
S láttára szívem szelíden fölenged.
Hallom: nyájak bégetnek, bőg a csorda,
A többi víg madár a szabad égen
Versengve játszik százfelé kerengve,
Zsenge tavaszuk ünnepének élvén.
Te nézed őket messziről merengve:
Neked nem kell a játék,
Hátat fordítasz társnak és derűnek,
Dalolsz, és tova tűnnek
Melletted évnek s életnek virága.
Ó jaj, de összevágnak
Szokásaink! A mosoly és enyelgés,
A zsenge évszak édes házanépe
S te, szerelem, testvére ifjuságnak,
(Keserű sóhaj elnyűtt napjainkban)
Nem kelletek, nem is tudom miért, sőt
Tőletek menekűlök:
Remeteként megűlök,
Hazámban idegenként.
Igy élem el tavaszát életemnek.

E nap, mely most az éjtszakának enged,
Falunkban ünnep régi megszokásból.
A tiszta estben hallom a harangot
S acélcsöveknek távol dörrenését,
Mely házról-házra mennydörgőn barangol.
Ünneplő köntösében
A helynek ifjúsága
Siet ki, s az utcákon szerte széled,
Örül egymásnak s vígadoz szivében.
Csak én járok magamban
A távoli mezőnek e zugában.
Minden gyönyörűséget
Másszorra toltam. Szemeim elbolyongnak
A csilla levegőben
Távol hegyekre és a Napot nézik,
Szelíd nappala fogytán
Mint hull le, s mintha mondaná tünőben:
A boldog fiatalság elenyészik.

Te magányos madárka, hogyha eljő
Életednek csillagok írta estje,
Nem fog bántani bánat
A multakért, hisz természet gyümölcse
Kis szíved minden vágya.
De én, ha majd az aggkor
Elátkozott küszöbjét
Ki nem kerülhetem már,
Ha szívhez szólni néma lesz szemem már,
Üres a világ, s mit a holnap ígér,
A máinál sötétebb szenvedések:

Vajjon hogy nézem akkor
Ez éveket, szegény magam s magányom!
Haj, eljő majd a bánom,
S vígasztalan bár, egyre visszanézek.

DOROMB

Kavarják mások a szeleket szárnyon,
Búgó zenéjük csillagokig szálljon:
Én a susogló szénamezőt járom,
Pille a párom.

Hadd fújja más a csatahívó kürtöt,
Tartson a népnek bűnt vallani tükröt:
Én csak a ménták fejebúbját lássam.
Tücsök a társam.

Sirasd te látó, sarkcsillagok hulltát,
Zúgd el a földnek üstökös indultát:
Én a magam kis bibelőit dallom.
Isten a hallóm.

Isten a halló, s ő az, aki mondja,
Én csak az Isten fura kis dorombja.
Bong a kis ember öröme és búja,
S Ő, aki fújja.

Hátha egy éjjel felkönyökölsz rája:
Versre, tücsökre, szellőmuzsikára!
Hátha kihallod, hátha meg is érted:
Ő üzen érted.

VIRRASSZATOK!

SÜSS FEL NAP!

Süss fel nap!
Jöjj fel nap!
A kert alatt egy kis bárány majd megfagy.
Csúnya tavasz, csúzos eső csepereg,
Szegény bari csak botorkál, didereg.
Azt a konok fene felhőt hussogasd el,
Szegény barit melengesd fel, símogasd fel,
Élhessen, bégessen,
Csemegézzen édesen,
Kicsi gyapja gyarapodjon selymesen.

Süss fel nap!
Jöjj fel nap!
Ez a szegény bolond világ majd megfagy.
Háza-tüzét elöltotta ridegen,
Majd megveszi az Úristen hidege.
Elkoppantott, ha mit elért, gyertyát, mécset,
Lehellete csillagokat elemésztett.
Langyos nap, éleszd fel,
Szíve fagyát égesd fel,
Hátha talán ember lehet még egyszer!

Süss fel nap!
Jöjj fel nap!
Az Úristen, ha lenéz ránk, majd megfagy.
Le se nézhet: az eget is elállja
Rosszaságunk fellegező párája.
Maga művét, gyönyörűjét úgy se lelné,
Csak az ember, csak a kontár keze szennyét.
Süss fel nap! Föld és ég:
Te utánad egy éhség.
Mosolyogtasd meg az Isten fölségét!

RUDOLF CZINEGE

A Sella és a Marmolata közt,
Ahol a szikla rózsa és ezüst,
(A vért felitta rég a hó s idő,)
A hegyoldalban meghúzódik
Egy parányi katonatemető.

Az óriási templom-dolomit
Alján feketén elővillanik
Az ócska vasrács négyszöge.
Egy sírkőről, nehéz osztrák nevek közt,
Egy név szalutál: Rudolf Czinege.

Császárvadász. A büszke régi ezred
Száma leporlott. A csorbult keresztet
Bokrétázza egy pici lobogó.
Három színét megszítta rég a napfény,
Vagy tán a szív, a tövén álmodó.

Nincsen szó arra, ami elfogott.
Cirógattam az ócska szalagot
És sírva mondogattam: Czinege.
S havasi szélként elkapott magával
A süppedt sír tragikus éneke.

Császárvadászok. Mintha látnám:
Böfög a tűz a Col di Lanán,
Felundorult a poklok feneke.
Kaverna mélyén, csukaszürke arccal,
Ül a Becsület: Rudolf Czinege.

Rudolf és Péter, János és Mihály,
És mind-mind, ami bennetek zihál,
Ó Czinegék, ó drága Czinegék!
Ki mondja el a szalmahéjas fészkek
Sótalan, cukortalan életét!

Ki mondja el a füsttelen tanyákat,
A szikkadtmellű, fásult nem-anyákat,
S a szörnyű mánál iszonyúbb jövőt,
A fenekestül felborult világot
S a nagy kérdést, a rátok meredőt:

Lesz-e vagy nem lesz bukott Magyarország? —
Az ítéletet, Isten-írta sorsát,
Ti mondjátok ki, fáradt Czinegék.
A tar sziklák közt üvölteni hallom
A kétségek hiénaseregét.

Feleljetek, ti nagyszerű halottak!
Meghalni nálunk csodaszépen tudtak
Mindig a hősök, halni másokért:
De élni, élni, élni magatoknak:
Ez az, mit most a végzet-óra kérd.

Az élet és a szétomlás határán
Horkanj meg immár, történelmi bárány,
És mutasd meg, hogy mire vagy erős!
Jámbor Czinegék, tudtok-e tar-ölyvvé,
Kesellyé válni, mint a mesehős?

A mesebeli legkisebb legény,
Ki átbukik a fejetetején
És azzá válik, amivé akar.
Mindenné kell ma válnod egymagadnak,
Czinege Rudolf, utolsó magyar!

Egyetlen magyar a kereszt alatt,
Mozdulj, felelj hát, felszólítalak,
Kényszerítelek: van-e még remény?
Van-e még benned sírszétrúgni élet,
Vagy jól pihensz a német kő tövén?

Mély csend. Czinege Rudolf nem beszél.
A Selláról lejött az esti szél,
Ismeretlen dallamot suttogott.
Hogy visszanéztem: a szélben, a síron,
A lobogócska lobogott.

AZ ISTEN FIATAL

Angyalt, ördögöt látok verekedni,
Szodoma kénköveit kerekedni,
Ég-föld omlani készül,
Én mégis, nem tudok megfélemedni!

Dús gyümölcs érik szélcsavarta ágon.
Kalapom szélét a szememre vágom.
Még elvégzi magáét
Ötvenesztendős jó fiatalságom!

Te is anyácskám,ráncos Magyarország,
De kinövöd még mái magad torzát!
Érzem, érzem, ujúl már
Ezeresztendős szép fiatal orcád!

Az Isten fiatal, senki se féljen!
Nyissuk az égre szívünk szenvedéllyel:
Isten-kézben a villám,
Nem téveszt össze feketét fehérrel!

A DUNA FORRÁSÁHOZ

Feketeerdő, 1939 júl.

Kék víztükör, merengő lomb tövében,
Hercegi kastély lépcsői alatt,
Kit úgy őriznek, mint becses, tünékeny
Ital cseppjeit, e márványfalak,
A négy-víz-parton hallgatók nevében
Ne bánd, ha szómmal háborítalak
És megkérdezlek: mindig így merengsz-e?
S hogy tud befogni ez a szűk medence?

Vagy nem te láttad ostoros Etelnek
Tömlő-flottáját Kelenhegy alatt?
És fejedelmi partjain Csepelnek
Árpád pajzsán a turulmadarat?
Nem a te pannon vizeden vedeltek
Mozlim kupák és német poharak?
Délről Nyugatnak, Északról Keletnek
Minden prédálók nem rád fenekednek?

Hol annyi szózat össze-visszazsongott,
Kinek partján már népfaj annyi járt,
Ki láttál husszitát és níbelungot,
Balkán latint, szerecsen franciát,
Zsidót, böszörményt, kutyafejű mongolt, —
Hogyan is érthetnéd mindannyiját!
De hát mikor megtérsz a honi síkra,
S rád köszönt némán a dévényi szikla?

Hiszen te fontad István béke-nászát
S a körmös sast kedvtelve ringatád,
Kajánul nézted császárok futását,
Nyelvén a zászlós gályák fúrt hadát.
Tükrödre fútták a pozsonyi bástyák
A koronázó tömjén illatát.
Ki annyi földet, annyi kort bejártál,
Mit érezhetsz most a magyar határnál?

Mikor a magas hegyek elköszönnek,
És Mátyás Bécse már nem stáció,
S nem az Pozsony, hol nincs diéta-ünnep
És nincsen többé koronáció,
A fűzes tájon, mely nem az örömnek,
De fájdalomnak és dacnak való:
Amikor Pozsony partjai elűznek,
Van-e szavad a komáromi Szűznek?

Ki szembe kacag a nyugati szélnek
És aki bánt, annak fügét mutat,
Ám hakik jó szót és fedelet kérnek,
Elébük tárja az érckapukat.
Leglángja lisztjét szegheti kenyérnek
Akit ő egyszer sógorul fogad.
— Hová innét a sorsként vagy kelendő,
Mit üzen oda a Fekete Erdő?

Mikor a fenyvek útadból kitérnek,
S magadba vetted emberillatát
A véren hízott búza tengerének,
Hallod-e, mit mond Buda és Mohács

Nándornak és a Kenyérmezejének,
Mind, akikért Hunyadi állt csatát,
Ott, ahol útad a Sors állja el tán,
S tengerré omlat odatúl a deltán.

Elmondod-é, és meghallják-e hangod?
És megértik a sors küldötte hírt?
A szót, mit ama Szentkirály kimondott
S amit az Isten habjaidra írt,
Mikor hét ország mesgyéin elontott
S mint egy közös nagy Kárpát-völgyi sírt,
Avagy bölcsőjét új embercsaládnak,
Ringatni átadott Hungáriádnak.

FOGFÁJÓS RIMEK

Egy bamba fog.
Sajog.
— Ej, vannak ennél súlyosabb bajok!

De fáj!
— Ne kiabálj,
Egy pici dagért ekkora dagály!

Mégsem arány:
Parány
Kínért vinnyogni, mint a kis kutyám!

Hát mit teszek majd százéves koromban,
Mikor a vénség ravaszdi, goromba
Vésője vájkál minden kis tagomba!
Miképpen fogadom, ha
Békés, meleg lakomba
Bezúg a bamba bomba,
Égetni romba,
Mindent, amit
Szentnek tanít
Tudás, becsület és a hit,
S ami, amig
Mozogtak ifjú izmaid,

Ha úntad itt
Az élet bárgyúságait,
Az Isten országába vitt!

Ne hidd,
Hogy mert egy kis fog a velődbe szaggat,
Megérted már a legrosszabbat,
S az éjszakáid most a leghosszabbak!
Ó, lesz az még ebebbül is,
Fájsz még feketébb sebbül is!

Végy hát morált most ebbül is:
Ha fáj fogad, sziveld meg
A bölcs, a régi elvet,
S tartsd szépen rajt a nyelved.
Csak meg ne add elméd derűjét:
Csörgesd a rímek csörgetyűjét,
És mondogasd makacs szeszéllyel:
Ha jő: a más, a csúnya széllel,
Ember maradsz és szembe nézel.

MENTSD MEG LELKEDET!

«Mi egyessége Krisztusnak Béliállal?
És mikép egyezik meg az Isten temploma
a bálványokkal?»
A Korinthusiakkoz írt II. levél 6. r.

Vágd el a kötelet,
Ha másként nem lehet!
Taszítsd a csónakot,
Siess, nem tudhatod,
Még meddig engedik
A kannibálok szennyes karmai!
Ott, ott, a szűz magány
Klastromi csónakán,
A tiszta tengeren
Lelked szeplőtelen
Szellők melengetik,
S a mélységet hallod morajlani.

Siess, ne bánd a partot!
Hisz ami visszatartott,
Amit elhagyni fájnál,
A tiszta régi táj már:
A szentséges, harangos
Templomi tájék, nincs sehol.
Szerelmes csarnokod ma,
Mint kikötői kocsma
Ivója, bamba, részeg
Bicskázó tengerészek
Rekedt zajától hangos,
S a Szentség benne sírva haldokol.

Közöttünk dúlva jár
Egy aljas új ragály.
Ó, látni, hallani
Hitványan hullani
A legjobbak sorát!
Orcájukon fekély, setét!
Mint őserdőn tenyész
Alattomos penész
És hősi koronás
Szálfákat elgyaláz,
Erükbe lopva át
Egy nemtelen törzs vérkeringetét.

Úgy, úgy, sirasd el őket,
Aztán — az evezőket!
Hajód míg mélyre rántod,
Mondj el egy Miatyánkot
Szegényekért, de aztán:
Előre, mentsd meg lelkedet!
Ha szál-magad maradnál,
Téged a mély ragad már,
Hív a temérdek tenger:
Jöjj, jöjj, maradjon ember
Legalább egy, de szabadon, de tisztán,
Kiben az Istenség lakást vehet.

ESŐ, ESŐ, ESŐ

Eső, eső, eső,
Vigasztalan és végtelen.
Elömlő ólom odafönn,
Elömlő posvány idelenn.

Eső, eső, eső.
Mi lehet odafönn?
Csak egy van ilyen el nem fáradó:
Fosztott anyák szemén a könny.

Eső, eső, eső,
Te tán az Isten könnye vagy:
Kicsalt a szívekből felborzadó
Sarkéji fagy.

Eső, eső, eső.
Talán a türelem
Végtére odafönn is elfogyott,
És most már nem lesz másként sohasem!

ÁLLJ MEG, FÖLEMELT KÉZ!

I.

Kemény és karcos légy ma, ének,
Légy szikladarab,
Hogy odahajíthassalak
Vérszennyes küllői közé
A század undok páncélszekerének.

Porszemnyi vagy útját elállnom,
Tudom, eltemet,
Mégis, szikrázó lelkemet,
— Hátha megzökken rajt a szörny! —
Kovamelledbe belekalapálom.

Tücsökciripp, orgonabongás
Hiába sajog:
Elhalnak imák és sóhajok,
Amíg a gépszíj nyöszörög
És fojt a horgas keselyűvisongás.

Keményedjél és keseredjél,
Dal, csepp lövedék,
S ha elmorzsol a lánckerék,
Ha rádtipornak milliók:
Tiportasd el magad az Egyért.

Amaz Egyért, amely a minden,
És nélküle nincs
Csak vér és vakság és bilincs,
És neve: lélek, — neve: én, —
A neve: testvér, — és a neve: Isten.

II.

Állj meg, fölemelt kéz, feleúton, állj még!
Karcoló kavicsom, keserű dal, várj még!

Mint a regés pártus a halálos nyílra,
Mielőtt ellőtte, a nevét ráírta,

Hadd tudja ütője nevét a haló még:
Valamit a kőbe én is belerónék.

Üzenetet annak, utolsó igémül,
Ki a siket börtön páncéla mögén ül.

Hisz ember ül ott is, szív a cudar gépnek,
Ember, kit félelmek, habozások tépnek,

Kiért gyerek, asszony, öreg szüle retteg,
Akiért a Krisztus hordta a keresztet.

Ember, felebarát, aki ott benn rothad,
Bendőjében ama gyilkos Behemótnak,

S igazítja lelke örök jussa árán,
Nem állati hóhér: áldozati bárány.

Ember, ki ha bánt is, ha veszteni jár rád,
Ha kész is a kezén ellened a gránát,

Rívó szeme mélyén olvasod a jelet:
Nem követ vár tőled: kenyeret, kenyeret!

Követ hiszen úgyis hiába ragadtál:
Nem mondhat az ének egyebet magadnál.

Sebeket nem ütni, orvoslani lettél.
Hajítsd el a követ, kenyérnek születtél!

Hajítsd el a fegyvert, állj ki szabad mellel,
Nézz szembe a Szörnnyel: őneki is kellel.

Mosolyogj fel bátran a Gép emberéhez:
Kenyerem van, testvér, egyen aki éhes!

Ha úgy kell, ha úgy jó, ám vonagolj által
Élő tetememen Sátán-boronáddal,

Csak ezt az utolsó szívembeli hangot,
Mit az acélküllők közül kisugallok,

Titokzatos nevét amaz Egyetlennek,
Ki után a lélek sorvadozik benned,

Sóhajtsuk el együtt, hátha ma sem késő,
Aztán, — jöjjön amit rendel az Intéző!

SZEGEDI ÓDA

Látlak már messziről integetni újra
Fogadalmi Templom két felnyujtott ujja,
Szentegyház a homokon.
Szeged, híres város, nekem édes város,
Tápéval, tanyával, éggel is határos,
Köszöntelek, otthonom!

A füstös, az álmos izzadó vonaton,
Csak az én hunyorgó parázs gondolatom
Viaskodik egyedül.
Kétértelmű ködben, kétarcú estében,
Hol kicsapó szikra, hol meg elestében
Szálló füstként visszahűl.

Szellőcske reménység röppentgeti szárnyán:
Szellőcske reményem, leskelvén, cibálván
A kegyetlen kárpitot,
Melynek odatúlján az a magyar Másnap,
Mit lihegő szívvel ifjú daliásnak,
Óriásnak áhítok.

M o s t akarom annak, most annak alítom.
Most vagyunk, most vagyunk a lebegő-hídon,
Most az egyszer, tán merünk! . . .
Sose volt még bennünk ennyi fiatalság,

Ennyi magaérző, akaró magyarság:
Tán az Isten is velünk!

Ama titokzatos, ama válogatós
Nagyon-erős Isten, ki nem marad adós
Az istenes népeknek.
De ki magával nincs, az a nép nincs vele:
Pozsgás-piros Isten, egyedül istene
Lábon álló épeknek.

Ha állnánk, mint vetés, amiből kenyér lesz,
Lábon, egymás mellett, gyökér a gyökérhez,
Mint szép fák a tölgyesen!
Lábon, egymás mellett, ölelő egyszinten,
Mint az áldott Alföld: gőgös hegye nincsen,
Alázatos völgye sem.

Hátha minálunk is a gyom, a tömérdek
Ártó butaság és kancsalszem önérdek
Pusztulna már pokolba,
S a szép mag, a dús szem kelne ki délszínre,
Kinek üszögös ma szép legjava színe,
Betaposva, romolva.

Jött ideje immár a nagy f o r d í t á s n a k,
Csak ember akadjon ekésnek, kapásnak,
(Áldott szép fekete föld!)

Csak a rossz helyébe jöjjön a jó váltás,
Lesz még Átokházán duplaszemű áldás,
Kit a magunk napja költ.

Süss fel nap, jöjj fel nap, pusztai zarándok,
Melegítsen össze napkeleti lángod
Csirabontó melege!
Tőled eloszol tán az a nehéz árnyék,
Mit vet az Alföldre a nyugati szárnyék
Feketéllő fellege.

Jöjj fel, — ama lángnak sosetűnő mása,
Mely most oly ígérő tűzzel koronázza
A dómcsúcsi keresztet,
Azt a szép, egyenes, szívünkbeli párost!
Uram, ezt a földet, Uram, ezt a várost,
Ezt a napot szeresd meg!

SZENTKIRÁLY SZÓLONGATÁSA

Eljöttünk, eljöttünk
Szent István szolgái,
Kézen hozván szívünket.
Udvarlunk országúl
Szent István szolgái,
Istápunknak, szentünknek.

Dicsőséged miközöttünk
Kilenc százados,
Mégis néped körülötted
Sírván darvadoz.
Lerongyollott örökséged,
Héja, holló beletépett,
Sajog, hervadoz.
Régi javunk idézgetjük,
Régi urunk keltegetjük,
Jöjj el, vígasztalj!
Emberíts meg élő karddal,
Élőbb malaszttal.

«Népemnek sírását
Hallom én hívását,
Fejérvári rög alúl.
Idő kemény kezét,
Napjai nehezét

Síromban is, régi pásztor,
Érzem ostorúl.
Fiaim, halljátok
Virrasztó királytok,
Régi szava szívetekben
Légyen örök-új.

Gázoltatok sokszor sajgó sírom hantján,
Idegen istennek térdeteket hajtván,
Napnyugatnak, keletnek.
Hitefogyott népem, ellenemre járván
Hányszor felemelted a ledöntött bálványt,
Mint a pogány, eretnek.
Bűnbánatos mellet háromszor verjenek,
Mind, akik magyarok, mind, akik engemet
Hívnak, szeretnek.

Nem szólok én szókkal,
Széllé szállandókkal
Magyarjaim tinéktek.
Kardemelő karom,
Keresztelő karom
Temetetlen hagyom rátok:
Megtiszteljétek!
Őrizzétek épen
Testamentumképen,
Törvénytevő akaratom
Abból értsétek».

Édesapánk, elfeledtünk magagyilkos ésszel:
Meg is verjük a mellünket pironkodva hétszer.
Mind a hazát mossa végig vezekelő bánat.
Úgy kiáltunk, újhodottan, te utánad.

Édesapánk, országunkat tenyeredre tesszük,
Országosan Isten előtt esküsszük az esküt:
Aki nekünk törvényt tettél ezer esztendőre:
Megfogadjuk, meg is álljuk ezer esztendőre.

IZAIÁS PRÓFÉTA ÉNEKE

Énekelem szerelmesemnek
Szerelmesem szőlő-dalát.

Szőlője volt szerelmesemnek
Magas kövér hegyen.

Körülárkolta, köveit kiszedte,
Nemes vesszőt plántált beléje,
Tornyot emelt a közepére,
Szirtjébe sajtót vágatott,
És várta, hogy szőlőt teremjen,
S az vadszőlőt hozott.

Nos hát, kik Jeruzsálemet lakjátok,
Nos hát, Judának férfinépe,
Tegyetek igazságot
Közöttem és szőlőm között!

Szőlőmnek még mit kellett volna tennem,
Amit érette meg nem cselekedtem?
Miért vártam, hogy jó szőlőt teremjen,
Holott ő vadszőlőt hozott!

Megmondom hát, szőlőmmel mit cselekszem.
Kerítését elbontom: hadd rabolják!

Falát lerontom: hadd tiporják!
És parlaggá teszem.
Meg nem metszik, meg nem kapálják,
Tövis, bozót veri fel őt.
És parancsolok a felhőknek:
Ne hullassanak rá esőt!

Bizonyhogy Izraelnek háza
A Seregek Urának szőleje,
Júdának férfinépe
Ő kedvvel plántált szőlővesszeje.
Azt vártam, hogy majd igazat cselekszik,
És íme: ő gonosz! —
Hogy igazsággal ítél,
És íme: jajt okoz!

Jaj nektek, akik házat házra raktok,
Szántóföldet szántóföldhöz ragaszttok,
Hogy még csak hely sem marad másnak,
Hogy egész földön egyedül lakoztok!

Hallom! — úgymond a Seregek Ura —
Bizonyhogy rommá lészen mind a sok ház,
A szép paloták mind lakatlanokká!
Mert tíz hold szőlő hoz majd egy csebernyit,
És harminc véka magból három vékácska tellik.

Jaj nektek, akik kora reggel immár
Ital után eredtek,

Napestig iszogattok
És bortól részegedtek!
Citera, hárfa, dob és fuvola,
És bőségesen ömlik lakomátok bora,
De nem nézitek az Úr tetteit,
Meg nem látjátok keze műveit!

Azért fogságra mégyen,
Mivelhogy nincsen tudománya, népem.
Előkelői elpusztulnak éhhel
És sokasága szomjan vész el.

Azért az alvilág torkát kitárja,
Elnyílik végtelenre szája,
És oda száll le Sion ékessége,
Sokasága, minden gyönyörűsége.

Akkor az ember földre görnyed,
Az előkelők összetörnek,
És lesütik szemüket a kevélyek.

A Seregek Ura pedig
Az ítéletkor felemelkedik,
És a szent Isten igazságban
Szentségeskedik.

A bárány, ahol akar, ott legel,
S a dúsak elhagyott mezőit
Idegen éli fel.

Jaj nektek, kik hazugság kötelén
Hurcoljátok fejetekre a vétket,
A bűnt, akár a szekérköteléket!

Kik mondjátok: Nosza, siessen,
Jöjjön, amit tenni akar, sebessen,
Hadd lássuk immár!
Közeledjék, jöjjön hamar,
Amit Izrael Szentje akar,
Hadd tudjuk immár!

Jaj, akik jónak mondjátok a rosszat,
Jaj nektek, kik a jót gonosznak!
Kik sötétségnek a világosságot,
Sötétet világosnak mondanátok!
Jaj, kik keserűvé az édeset,
S a keserűt édessé teszitek!

Jaj nektek,
Kik magatokat bölcsnek hiszitek,
Ti magatok-szemében-eszesek!

Jaj nektek,
Kik hősök vagytok a bor-vedelésben
És vitézek az italkeverésben!

Kik vesztegetést vesztek a gonosztól,
S elveszitek igazát az igaztól!

Azért, — akár a tűz nyelvén a polyva,
Mikor a forró láng magába falja:
Az ő gyökerük is hamuba hamvad,
Virágukat porzó szél elsodorja.

Mert a Seregek Urának törvényét elhajították,
Izrael Szentjének igéjét megkáromlották.

Ezért gerjedt fel népe ellen az Úr haragja,
Ezért, hogy kezét kinyujtotta és megsujtotta,
Úgy, hogy a hegyek rengenek,
És az utcákon szanaszét hevernek
Szemétként a holttetemek.

De mindettől még el nem múlt haragja:
Sujtó kezét még fölemelve tartja.

Zászlót emel a távol nemzeteknek,
Föld széléről süvölti össze őket,
És íme mind elősietnek!

Nincs közte fáradt, ingatag,
Egy sem beteg, nem álmatag.
Derekuk öve meg nem oldik,
Sarújok szíjja nem szakad.

Nyílai élesek és minden íve
Keményen kifeszítve.

Lovai körme kovakő-kemény,
És mint a tomboló vihar:
A kerekek harcszekerén.

Bömbölő hangja: akár az oroszlán.
Bömböl, mint a kölyök-oroszlán,
Prédát ragad üvöltve,
És viszi már, s nincs ki elvegye tőle.

Megmordul aznap Izrael felett,
Amint üvöltenek a tengerek.
A földre nézünk:
És íme arcán iszonyú sötét,
És sötétbe borul az ég!

VIRRASSZATOK!

A Szegedi Fiataloknak

Fiatalok,
Kikkel a tea józan illatában,
A tiszta munka testvér mámorában
Most összehajolok,
Mint bor fölött és honfibú alatt
Másszori magyarok!

Barátaim,
Setét az égbolt, jégmorcos tetőjén
Még vendégkép sem villan a verőfény.
Ily nap ki járna kinn!
A kutya-macska is ma összebú
Szélvédte vackain.

Hát hogyne mink,
Kikben a szépség boldog némasága
És az igazság zendülői vágya
Közös ritmusra ring,
S kiknek egy tűzből lobbannak elő
Virrasztó lángjaink.

Virrasszatok!
Ha barlang lesz is és ha katakomba
A fészek, ahol megbújtok szorongva,

S a cirkusz-állatok
Bőgése rontja is ma semmivé
Szép álmatok.

Az álmokat,
Miket megélni boldog rendeléstek
S miket — bár vétót mondjon rá a végzet
És vért a szolgahad —
Akinek Isten megnyilatkozott,
Míg él, meg nem tagad.

Elmondanám,
Hisz a féltéstől a szívem kicsordul:
Ne féljetek a lélekhagyta kortul,
Amelynek piacán
A bölcset túlrikoltja a vasas
Bárgyú pretórián.

Elmondanám:
Érzem a kort, melynek bírái lesztek,
Látom, látom az újszülött keresztet
Egy templom homlokán
Felfényleni az elzörömbölő
Szennyes vihar után.

Egy templomén,
Melyben ti lesztek a pillér, az oszlop,
Kik nem görnyedtek és nem ingadoztok

Bálványok küszöbén.
Már hallom a búcsúsok énekét! —
De még sem mondom én.

Hallgatni jobb.
Hiszen akármi szépet mondanék is,
Tudjátok, mondatlan maradna mégis
A fő, a legnagyobb,
A szent, ami most összevillanó
Szemünkön felragyog.

JÓ TESTVÉRI SZÓVAL

A SZIVEMET JÁRTATOM

Városról városra
Madárként szálldosva
A szívemet jártatom.
Nyájas völgyek, ormok
Szeme közé kormot
Fú fekete vonatom.

Gyakorta de vágynék
— Ellibegő árnyék —
Megállani valahol,
Ám már a tünékeny
Gép messze vidéken
Kacarász és zakatol.

Itt is, ott is mécses,
Csöpp emberi fészek
Meleg szeme hunyorog.
Szuszogó gyerekek,
Gyökerek, gyökerek,
Békességes otthonok!

Volt nekem is egykor!
Gyönyörű gyerekkor!
Ó anyaszem mosolya!

Volt nekem is, kettő!
Ó drága Gödöllő!
Ó szép Kegyes Iskola!

Az egyik lebontva,
Másika számomra
Temetővé változott.
Oda már — madárka
Letörött faágra —
Csak sírni ha szálldosok.

Görögj hát karikám,
Fekete paripám,
Hegyen, völgyön, temetőn!
Ostoros négy szelek,
Érzelek, érzelek,
Bokám-bizseregtetőn.

Minek tétovázzunk,
Maradandó házunk
Úgy sincsen a nap alatt.
Mért volna kímélned:
Elvillan az élet,
Ha botorkál, ha szalad.

Szakadt gyökereid
Síró csöpp ereit
Szárogasd fel vigyázva

S széjjelteregetve
Tájakba, szivekbe
Küldd el őket világba.

Teljenek, éljenek,
Lelkekhez férjenek,
Emberekhez, egyenként.
Szívvel ha felfogod,
Igy lehet otthonod
Mind az egész mindenség.

MIT LÁTTAM!

Mit láttam! Mit láttam!
Kisfiút rózsaszín ruhában
Szaladni egy autó nyomában.

Az autó piros volt, robogott,
A gyerek pici volt, kacagott,
Lihegett az autó nyomában,
Nevető rózsaszín ruhában.

Mit láttam! Mit láttam!
Nénike könyökölt magában
Félhajas ablaka zugában.
Nézte a loholó gyereket,
Nézte, nézte és nem nevetett.
Valamit mormolt magában,
Tafota fekete ruhában.

Mit láttam! Mit láttam!

ELKÉSETT HOLD

Ragyog a nyári reggel.
Ezüst harmatszemekkel
Virágzik a haraszt.
Kék-arany égnek alján
Elkésetten a halvány
Halottas hold viraszt.

Úgy bújik, oly parányi!
Már a szemét se látni:
Lehúnyta szégyene.
Mint egy kinézett vendég,
Ki hogy időzni mer még,
Elnézést esdene.

Mint egy kivénült herceg,
Kit várából kivertek
Ifjabb hatalmasok,
S most érzi tehetetlen,
Hogy visszajöhetetlen
A szép kor elsuhog.

Mint egy nagyságos eszme,
Amely, varázsa veszve,
Nem rombol, nem terem,
Már nem vérszínű zászló,

Csak kékesen parázsló
Szelíd történelem.

Oly némán foszladozgat,
Mint egy hamvába roskadt
Szerelmes szenvedély.
Már megmozdulni sem mer:
Mint egy százéves ember,
Csak ül és üldögél.

Hold, hold, öreg barátom,
Ej, légy legény a gáton,
Ne hagyd el így magad!
Hol lesz ma még e jöttment
Világ, mely most elömleng
Körötted s kitagad!

A kamaszfényü hajnal,
A zsibvásári zajjal
Rikongó nappalok,
S a festett arcú vénlány,
Az alkonyat, oly mélán
Hiába andalog.

Akármi fennre héjáz:
Az est, a zordon íjjász,
Vesszője már suhog,
S a nap máglyája üszkén
Feléd bókolva, büszkén
Kelnek a csillagok,

A hű testőri gárda,
És koszorúba állva
Kísér a trónra fel,
És ég-föld összecsengve
Egy hűvös, tiszta csendbe
Megváltást ünnepel.

Csak néz reám az árva,
És arca mint a lárva,
Már nem is szenvedő,
Amíg elömli végkép
Hideg halotti képét
A szürke szemfedő.

GAZDAG EMBER ÉNEKE

Fölé ne hajolj a csermelynek,
Ne szorítsd füled a földre!
Hazudik a levelek zöldje:
A gyökereken kukacok csemcsegnek.
A gyöngyvirág kelyhén látatlan
Szürönközik illatos méreg;
Lábad alatt vékony a kéreg,
És odalenn dohog a lángkatlan.

Bolond, aki bízik emberben:
Öklömnyi korára gonosz már.
Jótét fejébe rossz vár,
Ha kézzel símogat, szemmel ver.
Csupa édes szó, csupa mézesmáz,
Hogy a szíved ölelni lágyul,
De háta megett töltöz az ágyú,
S feszűl fazekában a mérges gáz.

— Ám lesse be lépteim ellenség,
Nekem édes akkor is útam,
Nem csorbúl kedvem a rúton,
És szívem a jóban el nem fér.
Minden titok és minden szép,
Még ő is, szembe ha várom,
A Küldött Szolga: halálom.
Az enyém, az enyém a mindenség!

Oh, ismerem én is az emberkét,
S maga-kínja szívbeli rosszát,
Tudom én, hogy jómra gonoszt ád,
S ha a vérem jó neki, szíven tép.
Mosolyogva kitárom a mellem: tépj!
Akinek mije bőviben, azt ad:
Szegénynek a gazdag!
Segíts Uram Isten, hadd teljék!

SZIKRAZÁPOR

Fehér a hold és vágtat a vonat,
A szikra pattog.
Zajgó kerekek és sajgó szivem
Vadul versengve kattog.
Egy sírhalom és egy világ
Múlt el mögöttem:
Tegnap még fogtam egy kezet,
És ma temettem.

A szikrazápor vissza-visszahúz
A temetőre.
De zúg a gép, de menni, menni kell,
De törtetünk előre.
Bújhat a hold, a füst eláll,
De bárhogy essék,
Te mégy! te mégy, előre: hív
A kötelesség.

Ő már megérkezett. Virrasztani
Nincsen miért őt.
De kattognak kerekek és szivek:
Várnak az élők!
Nézd mennyi kéz eseng feléd:
Húznak cibálnak,
Neki az éjnek és az új
Sírok sokának.

Ó, hányszor kell még drága sírokon
Hangtalan rínod!
Ó még hányszor kiújul véresen
Búcsúzni kínod!
Nem a tiéd az életed,
Nem a halálod.
Csak verjen a szikra, csak hajtson a hold,
Amíg a boldog Stációt
Meg nem találod.

EMBERNEK LENNI

Bosszúsan, mint a bibliában
A morgó Isten-embere,
Húzódom e bokor tövébe,
És keserű daccal tele.
És fájdalommal, hisz a lelkem
Még most is érettük remeg:
Én jót akartam, én jót akartam,
Miért hogy mégsem értenek!

Szellőcske surran át. Fölöttem
Az orgonafa lombjai
Bizalmasan egymáshoz búvva
Kezdenek összezsongani.
Úgy együtt vannak! Lomb a lombot
Olyan meghitten fogja át.
Lehet-e, hogy levél ne értse
A szomszédos levél szavát?

Por az úton. A legelőről
Megtérőben a birkanyáj:
Összetorló gyapjas fejekből
Kondorodó tengerdagály.
A szél egyhangú bégetésnek
Foszlányait hozza felém.
Ha báránynak születtem volna,
Bizonyhogy én is érteném!

A ház előtt a gyér homokban
Sikongatnak a gyerekek,
Kavicskáznak és hempergőznek,
Hányják a cigánykereket.
Kettőn közűlük csipkegallér,
Mezítláboska két gyerek,
De egy almának négy gerezdje
Nem lehet náluk ikerebb.

Olyan írígyen nézem őket:
Hogy értik egymást mind ezek!
Ó én is, én is, minden embert,
Csak engem ők nem értenek.
Az egyiknek csak a tanár úr,
A másiknak író vagyok,
Ez csak a férfit érzi bennem,
A negyedik csak a papot.

Durva szemünk hát csak a felszínt,
A tarka köntöst látja meg?
Az emberösztön meg nem érzi
Azt ami ember, ami egy?
A buta bari bölcsebb nálunk,
És emberebb a kisgyerek.
Embernek lenni emberek közt
Mi nem tudunk csak, emberek?

AZ ÁTOKHÁZI ŐZIKÉK*

Átokházától egy órára volt.

Egy nyugodalmas nyárelői esten
A Rózsa Sándor híres erdején
Cserkészeimmel békén szekereztem,
Mikor az út szamócás szélire
Lassan kisétált három őzike.

Átokházától egy órára volt.

Megálltak s néztek engem a fiúkkal,
Ártatlanúl és bizodalmasan,
Nagy szemekkel, végtelen szomorúkkal.
Csak álltak, néztek, mozdulatlanúl,
Míg a szekér szép lassan elvonúlt.

Átokházától egy órára volt.

Mit néztek rajtunk? Tán szemünkbe látták
Testvéreik, a kis tanyaiak
Iszonyú képét? Vagy könnyünk elálltát
Lesték, mely folyt, azóta egyre folyt?

Átokházától egy órára volt.

* Átokháza (valamikor Áldokháza) mint egy jeles magyar író mondja «valóban átok háza, legmostohább foltja a tanyavilágnak, átok, betegség, nyomorúság fészke».

FONNYADÓ BÚZAVIRÁG

Fürjes, pipacsos dűlőn járok.
Kereszt tövében búzavirágok.
Búzavirágok fáradt, fonnyadt
Levelei szomorún haldokolnak.

Ki lehet a jámbor, aki odatűzte?
Áhítatának piros-e még üszke?
Vagy olyan halódó kéken világol,
Mint e szegény kis búzavirágok?

Szívtelenűl tán elhagyta szegénykét
Bíbor öröm és rózsa reménység.
Vígaszul, világul nem maradt mása:
A mécses imádság kék lobogása?

Jézus, ki hordtad hóhér kereszted,
S hozzánkig húzott hármas elested,
Úgy-e, te érted, hogy a szíve tiszta,
Bár olaja gyér és kanóca pisla.

Úgy-e, te értesz, hallasz a fáról,
Magadénak ismersz szívünk szaváról,
És aki halódik tövében fádnak,
Befogod szemét a búzavirágnak.

NÉGY FIÚ A TÓPARTON

Három fiú, a negyedik az atyjuk,
Dobog és döng a partfövény alattuk.
Napitta bőr, napszítta kis trikó:
Négy kiszabadult fekete csikó.

Birkózzunk! Máris mind egymásnak esnek,
Gomolyognak az izmos barna testek.
Egy-egy inas lábszár az ég felé:
Ki mondja meg, hogy melyik melyiké?

A csöpp halak közt rémült riadó van:
Négy pajzán pisztráng ficánkol a tóban!
Prüszkölő arcok és csapzott hajak.
Ki nyomja víz alá a másikat?!

Lesvén rándultát pálca zsinegének,
Megülnek mozdulatlan, mint a vének.
Komoly halászok, nincs egy locska hang,
Míg delet kondít egy távol harang.

A hátizsákban sok jó falat fér el:
Fehér szalonna fekete kenyérrel,
Hozzá a csemegék legjobbika:
Fejenkint három szép zöld paprika.

Fűzfa tövében vígan eddegélnek.
De el nem állnak a tarka beszédek.
Egy-egy szép szóra egy-egy jó falat.
Négy pár nagy szemből az élet kacag.

Az élet íze, a legédesebb kor.
Ó, így kacagott belőlem is egykor,
A komoly út aranyos elején.
Lesz-e belőlük, ami lettem én?

Ha elfogy egyszer az arany verőfény,
S nagyobb erő kell az izomerőnél,
Ha ötven felé síklik a hajó:
Futja-e majd a könnyű tréfaszó?

Ha megmozdul belűlről a setétség,
Lesz-e szívük, hogy igéit elértsék?
Lesz-e erejük ott, hol egyremegy
Világatléta vagy szopós gyerek?

Megettek. Egymást átölelve ülnek.
Az apa egy hallgató nótát zümmög.
S mint akinek a lelke messze van,
Maguk elé merednek szótalan.

APJA FIA

Kicsi hajó, tele van a fedélzet.
Enyelegnek, iszogatnak, zenélnek.
Táncolnak is, vasárnapi vidám nép.
Szinte bizony énmagam is beállnék.

Nézelődni mégis jobban szeretek.
Megpillantok egy öklömnyi gyereket.
Apja-anyja ünneplőben üldögél,
Apja karján pislogat a kis kövér.

Hurkalábú flegmatikus angyalka.
Nekidülledt halszeme is kancsalka.
Arca gömböc, sonka-rózsás a bőre:
Kinézem a jövő hentest belőle.

Apja fia, igaz mása kicsiben,
Aki itt ül asszonyostul, szélesen,
Mosolyogva, mint egy szelíd Behemót
S órák óta ki nem ejt egy árva szót.

A kis hentes erős karján a nagynak
Piskótáján álmosakat harapgat.
Félóránkint a korláton kihajol
S elmotyogja örvendezve: Ni hajó!

A nagy ember gyönyörködve mosolyog:
Tetszik neki, hogy a gyerek oly okos.
Az asszonnyal összekacsint suttyomban
S a kicsire egy nagy csókot rácuppant.

Az ő fia, az esze is reá vall!
...Ez is így fog asszonyával, fiával
Kirándulni Visegrádra pünkösdkor.
Kosarában rántottcsirke, vörösbor.

Kisfiára ez is éppily büszke lesz,
Így bújik majd az is apja mellihez,
Ilyen szép lesz, ilyen okos, ilyen nagy.
Ilyen fickó nem terem ám mindennap!

A kis kölyök, mintha bizony értené,
Úgy kacag, hogy rózsás húsa reng belé.
Két kis lábát széjjelveti: kiskirály,
Tudja, hogy az egész világ neki áll.

JÓ TESTVÉRI SZÓVAL

Hadd el a pityergést,
Drága cimbora!
Régi nóta már ez,
Ócska csimpolya!
Ezt nyüvi örökké
Minden vén gyerek.
Hát persze hogy rosszak
Mind az emberek!

Rosszak biz ők ahhoz,
Aki rossz nekik.
Aki élhetetlen,
Láb alá szegik.
Már ez ellen nincsen
Felfolyamodás.
Hogyne nyavalyogna,
Aki nyavalyás!

De hogyha a szíved,
Fejed is helyén,
— Kettő lesz belőle —
Egyet mondok én,
Nézz egyszer szemébe
Annak aki bánt:
Mi lobog belőle
Rosszaság gyanánt?

Mondjam? Keserűség
Esett életén,
Bár maga se tudja,
Mije fáj, szegény.
Az fáj, ami nincsen,
Ami nem elég,
Mi ha volt is, elment,
S hült helye is ég.

Mondjam-e? Irígység.
Benned jót ha lát,
Neki jószerencséd
Pörkölő zsarát.
Tüske a szívében,
Mint a tű, hegyes.
Azt hiszi, kihúzza,
Ha visszasebez.

Csoda-e, ha kéreg
Heged a szivén?
Ha mi belül kérges,
Kívül is kemény.
Jó testvéri szóval
Lágyogasd fel őt,
Dobd vissza kenyérrel
Szegény kövezőt.

AZ ISTEN ÖLÉBEN

LÉGY CSENDESSÉGBEN!

Légy csendességben: Isten hogyha hív,
Halkan szólít, mint pásztorhangu síp:
Kelj fel, és indulj engedelmesen,
Kutyuska-vígan, bárány-csendesen.

Ha futni verne vesszős szenvedély,
Ne gondolj vele: menj és mendegélj.
Ha futva hágy el bárki, meg se nézd:
Csak el ne vétsed a csilingelést.

Ne nézz se jobbfelé, se balfelé:
Csak az egyenes út az Istené.
Hátad mögött ha mennydörög, se bánd,
Te csak sürögj a hívó síp iránt.

Ha éjbe vész is előtted az út,
Megsímogasd a síró kisfiút.
Ha sívó örvény örvénynek kiált,
Te kikerüld a szepegő csigát.

A hangos ember érőt nem teremt;
Az erőszaknál erősebb a csend.
Ha szeges-öv, ha véres máglyaláng:
Te mosolyogj, és mondd, hogy Miatyánk.

S ha tán a hang a véres Hegyre vitt,
Hol elveszik a világ bűneit,
Szelíden lépj a szegezők elé:
A nyírő béres is a Pásztoré.

A MESSZE HÚZOTT ZIVATAR NYOMÁBAN

A messze húzott zivatar nyomában,
A mámorosra töltözött
Sikongó fű között
Részegen lép a lábam.

A fiatalra fürdött nyugaton
Lobog a nap a párás kék alatt.
Rám tűz. A súlyos tűz-fejék alatt
Meghajlik homlokom.

Elfogadom, Uram, elfogadom.

A HÁROM CSÚCS

(Misurina, Dolomitok)

Hármas tornyoddal, alpesormi Templom,
Úgy nézel el országnyi talpaid
Mohája közt bújkáló életünk
Féreg-sürögtén, lázas cirpelésén,
Mint egykor Isten elboronghatott
A megteremtett milliárdnyi élet
Első mozdúltakor.

A fellegek fölött lakol.
Oltárodon gyúlad ki hajnalonta
A mindenség olajmécse, a nap.
Meghitt mosollyal nézed estelig
Keringni testvér homlokod körűl,
S ha borzogatva rádborúl az éj,
Az élő csillagokkal társalogsz.
Látod születni a lángos vihart,
S csendes magadban mormolón nevetsz:
Előre látod, hogy juházik el.
A dörrenő villámok ott fogannak
Szemed előtt, és ott lobbannak el,
S utánuk mélyebb lesz a hallgatás,
Némább az ormi csend.

A végtelent
Érzed magad körűl hullámzani.

A múlóság törékeny évei
Elmorzsolódnak térdeid körűl.
A mindenségben állsz, időtlenűl,
Elmélkedvén az örök dolgokon,
Mert gondolataidnak idegen
Ami nem örökkévaló.

Mégis, fogadd el fölkívánkozó
Alázatos imáját sóhajomnak.
Fogadj el engem, rózsaszín Fehérség,
Fogadjátok be és izzátok át
Tihozzátok esengő lelkemet
Kemény és hűvös sugárzásotokkal,
Beláthatatlan élő kupolák.
Az életösztön ostoroz felétek,
A lélek-lélegzés kiirthatatlan
Ember-igénye és az éber undor:
El innen, el, ez iszonyú lapályról,
Még mielőtt végképen ráborúl
Az öldöklő vízszín üvegharang,
Amely alól millió masinák
Szivattyúzzák el Isten levegőjét:
A Szellem máris egyre ritkulóbb,
Már mozdúlni is alighogy elég
Fáradt lehelletét.

Magasságbeli remeték,
Kőszáli szentek, hozzátok kiáltok,
Segítsetek! Ó jaj, nem is tudom,
Halljátok-é a fuldokló sikolyt,

Mellyel a lelkem szakad ki felétek?
Nem is tudom: feljuthat-é halandó
Emberentúli másvilágotokba?
Azt sem tudom, jaj még azt sem tudom,
Kik vagytok, és mi lakik bennetek,
Ti hallgatag titánok!

És mégis, mégis szállani kivánok,
Fel, fel, közétek, fel, akárhogyan!
Egyet tudok, kitéphetetlenűl
Erős bizonnyal a lelkemben égőt:
Én is, én is onnan való vagyok.
Onnan jöttem és oda tartozom,
És meghalok, ha meghal a remény,
Hogy odaérek egykoron.

Ó Háromarcú Hegyorom,
Ha nincs lenyúlni értem ölelő kar,
Ha nincs utat jelezni hangotok,
Szakadjon hát ki templom-melletekből
Testvértekért a hangtalan imádság,
Ahhoz, ki nálatok is magasabb
És énnálam is mélyebb, és aki
Betölthetetlen vágyakat teremt
S nyugtalanokat magához ölel.

Rátok a Mindenség figyel:
Három Hegycsúcs, imádkozzatok értem!

TE VAGY A JÓ

Én Uram, Istenem, velem mit tettél!
Már újra megintcsak megszégyenitettél.
Századszor is újra Te vagy a jó,
Én a rossz kisgyerek, vesszőzni való.

Ficánkoltam megint lábbal, kézzel,
Játszottam megint a kifent késsel,
S amikor az újjam majd megvágtam,
Jóságod kézen legyintett lágyan.

De még le se zörrent a földre a penge,
Már mosolygott is szemed a szemembe,
Mintha mondta volna: Légy szófogadó,
Gyerek kezébe kés nem való!

Csak arra volt jó vihar és villám,
Hogy megrebbenjen aluszékony pillám,
Hogy éberséggel látni tanúljak,
Meglátni messziről felemelt újjad.

Ó látom, Uram, hogy is ne látnám.
Szívembe maradjon vésve e látvány,
Bár el ne mosódnék onnan soha,
Ne lennék többé se vak, se puha.

Csak benned, Uram, s csak egy a reményem,
Csak annyit engedj kérni szerényen,
Hogy amit most némán súgok eléd,
Álljam becsülettel, legalább felét!

MENTS MEG URAM!

A virágtalan, gyümölcstelen ágtól,
A meddőségtől, lanyhaságtól,
A naptalan és esőtelen égtől:
Ments meg, Uram, a szürkeségtől!

Édes az ifjak méntás koszorúja,
Fehér öregek aranyos borúja,
Virága van tavasznak, télnek:
Ne engedj, Uram, koravénnek!

Csak attól ments meg, keresők Barátja,
Hogy ne nézzek se előre, se hátra.
Tartsd rajtam szent, nyugtalan ujjad,
Ne tűrd, Uram, hogy bezáruljak!

Ne hagyj, Uram, megülepednem,
Sem eszmében, sem kényelemben.
Ne tűrj megállni az ostoba v a n-nál,
S nem vágyni többre kis mái magamnál.

Ha jönni talál olyan óra,
Hogy megzökkenne vágyam mutatója,

Kezem kezedben ha kezdene hűlni,
Más örömén ha nem tudnék örűlni,

Ha elapadna könnyem a más bűnén,
A minden mozgást érezni ha szűnném,
Az a nap, Uram, hadd legyen a végső:
Szabadíts meg a szürkeségtől!

ELOMLOTT TESTTEL

Elomlott testtel, a műtét végén,
Szinte még füstöl a késtől a gégém,
Fekszem a forró lepedőn fázón,
És csendesen litániázom.

Lesem a fájdalom álnok szisszenését:
Hol leli fogának legelőbb rését.
Várom, konokul: jöjjön akármi.
Akarom a részemet fájni!

Mennyit sírt már bennem a lélek!
Számodra is immár szűnjék a kimélet,
Sajogj már egyszer, égj te is, testem,
Szóljon hozzám így is az Isten!

ALATTAM A VÉGTELEN ALFÖLD

Alattam a végtelen Alföld,
Fölöttem a végtelen ég,
Szívemben a végtelen Isten:
Mondd, mondd, több kellhet-e még?

Mögöttem egy árnytalan élet,
Előttem a munka tüzel.
Hogy szánom a bárgyu világot,
Kormos kis bűneivel!

Hogy szánom az ostoba embert,
Aki rossz, aki rút,
S szívében szőrös iszappal
Bőrzött be az isteni kút.

Testvérem, aranyban az Alföld,
Áldással csordul az ég.
Nem hallod kinn a pitarban
Az Isten lába neszét?

FÜLEMILE A HEGYEK KÖZT

Jól hallok-e vajjon?
Mogorva hegyaljon
Gleccserek alól
Törpe bokor-erdőn,
Ríkatni kesergőn,
Fülemilé szól.

Csak képzelem is tán, —
Olyan csodatisztán
Ér szíven e hang,
Mint ormokon ér a
Ködmélyből a méla
Délesti harang.

Való-e vagy álom,
Nem is nagyon bánom,
Fejem se töröm.
Most nekem e lágy szó
Könnyekbe virágzó
Egyetlen öröm.

Mondd, kis csalogányom,
Mondd, amire vágyom:
Azt, azt keresem.

Pillám lecsukódik
S ölelve fonódik
Imára kezem.

Szólongassuk együtt,
Két hangra szeressük
A Minden-adót:
Dalt a szomorúnak,
S a sziklaodúnak
Fülemileszót.

MINDÖRÖKKÉ FIATAL

Levelet kaptam. Vers-olvasni kérnek,
Fiatalokkal, elsőül, vezérnek,
«Mint idősebb írói nemzedék.»
Nézem az írást meglepetten:
Lám, hát csak én is bácsi lettem!
Hát ide jutunk mindenfélekép!

Egy szót se mondhatok reája:
A kegyelet hív és a hála;
Énrajtam nőttek, mondja a levél.
Én mégis mélán meg nem illetődöm:
Az estharangot kongató betűkön
Felzöndült lelkem mélyebbről zenél.

Soha bizony még eszembe nem ötlött
Kérdőre vonni magamban a költőt:
Öreg vagy-e vagy fiatal?
Mély mámorán a zuhatag jelennek,
— Szuverénnek, időtelennek —
Csordúlt el ajkamon a dal.

De most, hogy kötik rám a rangot,
Ünneplő óriás harangok
Töltik be lelkem csarnokát.
Ó rejtelem! most, most tudom már:

Évezrek óta hordozom már
Az emberszó ajándokát.

Vén vagyok én, akár e bolygó,
Vén, vén, akár a ránkmosolygó
Éjszakabontó csillagok.
Ádám apánk ajkán neveket mondtam,
És a legelső afrikai gongban
Én köszöntöttem a napot.

A szép Adóniszt én sirattam,
A vérengző Saul én miattam
Verte a falba gerelyét.
Ami Jánosnak, Mennydörgés Fiának,
Szóban adott emberentúli szárnyat,
Az vonja ízzó ajkam delejét.

Vén vagyok én, mint a teremtés.
Igém a Hatnap óta zeng és
A végnapon is zengni fog.
Fiatalok ti, akik énekeltek,
Apátoktól tanulni jertek
Az egyetlent, amit tudok.

Ó testvérek, csak ez az ének!
A kerubok testvéri zengzetének
Mélyén fogamzik ez a dal.
A Szentlélek sóhajai kisérik
Öröktől fogan és örökkön érik,
És mindörökké fiatal.

AZ ISTEN ÖLÉBEN

Már nem is kutatlak.
Se lakatos ajtó, se függönyös ablak,
Se tilalmas torony már nem csalogatnak,
Nem is riogatnak.

Erdő kanyar árnyán
Nem viszket a talpam, hogy mélyire járnám.
Ha távol a tölgyek, a picike páfrány
Töve is jó párnám.

Gyenge moha-sarjon,
Zúzó kavics-élen: egy a derekaljom.
Fűszál puha zizzén, lomb-messze-morajjon:
Csak az e g y e t hallom.

Csak az egyet érzem:
Takaró mennyboltom és heverő fészkem,
Szívó levegőm és szívvér-pihegésem,
Általjár egészen.

Ugyan merre mennék?
Ugyan hova lenne moccannom is innét,
Ahol ilyen édes-idehaza lennék,
Nem tétova vendég!

Itt jó nekem épen.
Futosásba fáradt kicsi-fiúképen
Apró lábaimmal megsimulok szépen
Az Isten ölében.

PRÉSHÁZ

Elszállt a forró kánikula-évszak,
Mint elmentek a tavaszi fagyok.
Arany napfény, te már a szüreté vagy.
A hegygerincen némán ballagok.
És megállok a présház ajtajában,
Ujjam motoz a rozsdás reteszen.
Rég jártam itt. Vajh nem volt-e hiában
Sok izzadásom? — el-elkérdezem.

Ha majd a tőke zamata lefosztva,
S elé ürűlnek a tölt puttonyok,
Mit fog szólni a terméshez a gazda,
Kinél szegődött vincellér vagyok!
Lesz-e elég, s ha lesz is, lesz-e o l y a n,
Érzik-e rajta a hegy őshevét?
Jaj, gyenge mustom meg ne hazudtolja
A hegyközség királyi hírnevét!

Megérte vajjon napszámát a munka,
A fürt, amit kádjába hullatok?
Nem hívott volna pendelyes koromban,
Ha nem vár tőlem valami nagyot.
Nem tart húsos szalonnán, lágy kenyéren,
Paplanos ágyon hálni nem feket,
Ha félmunkával tudja hogy beérem
S elszundikálom kétszer a delet.

Elszundikálom, el is fütyörészem,
Ó jaj, bizony el is bámészkodom,
De hányszor, amint egy-egy parti fészken
Fecsegni kezd egy csöpp madár-rokon.
Lélegzetem az aggódás elállja.
Tudom, nem üdvös elgondolni ezt,
Ám Isten hogyha úgy akarja: hátha
Madárfüttytől is érik a gerezd!

TARTALOM

CINEGE: Oldal

Cinege 5
Csitt! 7
Felhők, felhők! 8
Csemete-ákác lombon át 9
Pocsolya 10
Tiszavirág 11
Felhőgomolygás 12
Fakereszt 14
Mint fű a szélben 16
Rikkant a rigó 17
Lila virág 18
Őszelő 19
Csak eltűnődöl csendesen 20
Kakukmadár 21
Megy a hajó a tavon 23
Hegyorom és fátyolfű 24
Ribiszkegallyak, piszkebokrok 25
Gyanta 27
Ezen az áldott estelen 28
Vakáció 30
Cserdülj ostor! 33
Huszonöt vers 35
A remete rigó 36
Doromb 39

VIRRASSZATOK!

Süss fel nap! 43
Rudolf Czinege 45
Az Isten fiatal! 48
A Duna forrásához 49
Fogfájós rímek 52

Oldal

Mentsd meg lelkedet! 54
Eső, eső, eső 56
Állj meg fölemelt kéz! 57
Szegedi óda 61
Szentkirály szólongatása 64
Izaiás próféta éneke 67
Virrasszatok! 73

JÓ TESTVÉRI SZÓVAL:

A szívemet jártatom 79
Mit láttam! 82
Elkésett hold 83
Gazdag ember éneke 86
Szikrazápor 88
Embernek lenni 90
Az átokházi őzikék 92
Fonnyadó búzavirág 93
Négy fiú a tóparton 94
Apja fia 96
Jó testvéri szóval 98

AZ ISTEN ÖLÉBEN:

Légy csendességben! 103
A messze húzott zivatar nyomában 105
A Három Csúcs 106
Te vagy a jó 109
Ments meg Uram! 111
Elomlott testtel 113
Alattam a végtelen Alföld 114
Fülemile a hegyek közt 115
Mindörökké fiatal 117
Az Isten ölében 119
Présház 121

Rendi jóváhagyással. Nihil obstat. *Dr. Nicolaus Tötössy*, censor dioecesanus. Nr. 1552/1940. Imprimatur. Strigonii die 29. Februarii 1940. *Dr. Joannes Drahos*, vicarius generalis.